

PALMESØNDAG 24. MARTS 2024

192 Hil dig, Frelser

380 Op dog, Zion

151 Med sin alabasterkrukke

57 Herre, fordi

599 Lov og tak og evig ære

Om 13 dage knæler de første 21 ud af i alt 36 konfirmander her ved knæfaldet.

Konfirmationen som en kirkelig handling blev indført med kong Christian d. 6.'s:

”Forordning angående den tilvorende ungdoms konfirmation og bekræftelse ud i deres dåbes nåde”.

Det var i 1736. Det var obligatorisk for alle børn at blive konfirmeret, og konfirmationen blev adgangsbilletten til en række borgerlige rettigheder, og helt indtil grundloven af 1849 var konfirmationen en forudsætning for at opnå borgerlige rettigheder, såsom adgangen til at blive gift, at stå fadder ved barnedåb, at søge arbejde osv.

Forordningen indeholdt regler om undervisningspligt, varigheden af undervisningsforløbet, hvornår på året konfirmationen skulle finde sted og andre lignende praktiske forhold.

Et langt vigtigere element i forordningen var, at konfirmanderne skulle gennemgå et nærmere fastlagt undervisningsforløb i kristendommens rette lære, inden de kunne indstilles til konfirmation. Undervisningen havde til formål at oplære og opdrage ungdommen i kristendommen. Der blev undervist i Luthers Lille Katekismus, hvor Luther gennemgår den kristne lære, og han giver sine kommentarer til De Ti Bud, Fadervor, dåbens sakramente osv.

Ifølge kongen var der behov for, at ungdommen blev oplært i den kristne tro, fordi han mente, at der herskede en udbredt uvidenhed og ligegyldighed over for kirkens lære i befolkningen. Målet var, at undervisningen skulle give anledning til sand omvendelse (vel og mærket for dem, der ikke i forvejen var rettroende), og til stadfæstelse udi det gode, for dem, der allerede var rettroende.

Under selve konfirmationsgudstjenesten skulle præsten overhøre konfirmanderne. Det skulle ske enten i Luthers Lille Katekismus eller i Saliggørelsens Orden, dvs. den orden og måde, hvorefter Helligånden fører os tilbage til det salige samfund med Gud, til hvilket mennesket fra begyndelsen var skabt. Og endelig kunne konfirmanderne overhøres i Pønitenses, dvs. i bod og anger.

Christian d. 6.'s forordning er for længst ophævet og afløst af andre og mere liberale regler. For det første er det ikke længere forbundet med borgerlige rettigheder at blive konfirmeret, og det er en privatsag, om man i det hele taget ønsker at blive konfirmeret.

I dag hedder regelsættet: *Anordning om konfirmation*. I anordningen står der, at konfirmanden skal være fortrolig med den kristne tros *elementære indhold og folkekirkens gudstjeneste*. Målet skal nås ved at bygge bro mellem konfirmandernes livsverden og evangeliet og at indøve dem i gudstjenestelig praksis, står der.

Det kan for såvel en præst, der skal undervise konfirmander, som for alle andre, være relevant at spørge sig selv, *hvad der er den kristne tros elementære indhold*. Slår man op i en ordbog, vil man se, at der med *elementært*, menes grundlæggende principper, så spørgsmålet er, *hvad der er den kristne tros grundlæggende principper*.

At blive fortrolig med den kristne tros grundlæggende principper er ikke nødvendigvis det samme som at kunne Luthers Lille Katekismus, Saliggørelsens orden eller Pønitenses.

Den kristne tros grundlæggende principper kommer på eksemplarisk vis til udtryk i dagens evangelielæsning, hvor vi hører beretningen om en kvinde, der trænger ind til et middagselskab for at salve Jesus med den mest dyrebare olie. Beretningen går igen hos alle fire evangelister, men i lidt forskellig form. I Markusevangeliet, som jeg læste fra, hører vi ikke noget om kvindens baggrund, men i Lukas-evangeliet gøres det derimod tydeligt, at kvinden er en synderinde, formentlig en prostitueret. I alle fire evangelier bliver gæsterne rasende over det fråseri, som kvindens gerning er udtryk for, og de kræver hende smidt på porten øjeblikkeligt.

Jesus afviser de forargede middagsgæster. Han sætter dem på plads og tager kvindens parti. Han tager imod hende, for hun har som den eneste i selskabet set Ham, som den konge, han retteligt er. Hun ved, hvad han er i stand til.

Engang salvede man konger. For eksempel salvede profeten Samuel først kong Saul og senere kong David. Med olie og velsignelse mente man, at der ville komme gudskraft til kongerne.

Kvinden her salver Jesus som en konge. Men ikke som en jordisk konge. Ikke som en konge af denne verden, for hun ved godt, at Jesu magt ikke er af denne verden. Men hun ved, at han har magten til at tilsige syndernes forladelse, og hun ved, at Han er kommet med det, som hun trænger allermost til, nemlig syndernes forladelse. Hun udtrykker med salvingen sin dybe glæde og taknemmelighed over Jesus, og over at han kan tilsige syndernes forladelse.

Men kvinden salver Ham ikke blot som en konge. Med salvingen foregriber hun også den død, der venter Ham langfredag: hun salver Hans legeme til begravelsen; sådan tolker Han selv hendes gerning. Og så tolker Han hendes gerning som en kærlighedens gerning. En gerning af ødselhed uden grænser. På samme måde som Gud var ødsel, da han skabte Himlen og Jorden og alt, som er derpå.

Man kan i lighed med den pietistiske fromhedskonge Chr. d. 6 have den forhåbning; den ambition, at enhver; enhver konfirmand, enhver voksen, vil se kvindens gerning som et eksempel til from efterfølgelse: Gør dette og hint og Jesus vil tilsige dig syndernes forladelse.

Men det er ikke den kristne tros grundlæggende principper. Den kristne tros grundlæggende principper tvinger os derimod til at overveje, hvem *vi* er ved middagselskabet. Hvem er *vi*, når vi denne Palmesøndag sidder med ved bordet; når vi står på tærsklen til Påsken? Ser vi os selv som den, der kommer, eller i hvert fald vil være i stand til at komme og give Jesus den dyre olie?

I så fald tager vi fejl. Evangeliet giver os ikke noget valg. Sandheden er, at vi alle er som gæsterne ved måltidet, der peger fingre ad kvinden; at det er os, som peger fingre ad et andet menneske og klandrer hende for en ødselhed, vi ikke forstår. Det er først, når vi indser, at det er *os*, der siger, at hun i stedet skulle have solgt olien og givet den til de fattige, uden at vi selv lægger selvstændig gerning bag ordene. Det er først, når vi forstår dette, at vi forstår storheden i påskens budskab om opstandelse og tilgivelse.

Påsken er den årlige påmindelse om, at vi mennesker dømmes hinanden uden sans for tilgivelse og uden sans for barmhjertighed. Det er *os*, der siger, at kvinden skal smides på porten; det er *os*, der dømmes kvinden for ikke at have solgt olien og givet den til de fattige. Vi formår ganske enkelt ikke at se ud over vores egen selvoptagethed og selvretfærdighed.

Sådan er det at være menneske. Det er først, når vi har været i Jerusalem; når vi sammen med farisæerne, de skriftkloge, jøderne og romermagten, har dømt Jesus til døden, at vi kan se opstandelsens lyse budskab.

Det er et budskab om tilgivelse. Om syndernes forladelse. Det budskab forudsætter, at man forstår; at man indser, at ethvert menneske er en synder. Og at den nådige Gud kom til verden *for at* skænke menneskene tilgivelse og forsoning. Storheden af det budskab kan konfirmanderne ikke nå at lære og slet ikke at begribe i den korte tid, de går til konfirmationsforberedelse. Storheden af det budskab tager det et helt liv at begribe; men vi kan prøve, i hvert fald hver gang det bliver påske.

Luther, som konfirmanderne jo skulle lære om i 1736, var også optaget af at finde frem til en nådig og retfærdig Gud, og det var først, da han indså, at mennesket *ikke* kan retfærdiggøres ved egne gerninger, at han forstod evangeliets storhed. Det var først dér, at han forstod, at troen ikke er en særlig evne eller egenskab. Den er en gave, som vi får i dåben.

Kvindens gerning er altså ikke en gerning, som er udført med henblik på at opnå retfærdighed i Herrens øjne. Hendes gerning er derimod et svar på hendes tro. Og derfor skal historien om hende fortælles igen og igen til minde om hende.

Det er troen på, at vi ikke er i stand til at frelse os selv, men at frelsen og retfærdigheden kommer fra Ham, der Palmesøndag red ind i Jerusalem for at dø og opstå på den tredje dag til menneskers frelse.

Det er den kristne tros elementære indhold.

Amen.

Lov, tak og evig ære være dig, vor Gud, Far, Søn og Helligånd, du som var, er og bliver én sand treenig Gud, højlovet fra første begyndelse, nu og i al evighed. Amen